

เอกสารส่วนบุคคลวิชาการ
(Individual Study)

รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ กับ นโยบายสาธารณะที่ออกมา
ก่อนเลือกตั้งปี ๒๕๖๒

จัดทำโดย นาย ธนการ ดำรงรัตน์
รหัส ๖๒๐๗๑๔

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๗
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ กับ นโยบายสาธารณะที่ออกมาก่อนเลือกตั้ง ปี ๒๕๖๒

ธนาการ ดำรงรัตน์

บทนำ

“รัฐธรรมนูญ” หมายถึง เจตนารมณ์ของประชาชนในสังคมเกี่ยวกับการปกครองหรือการอยู่ร่วมกัน ในประเทศหนึ่ง ๆ เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงเป็นการนำเอาสาระสำคัญ ๆ ที่เรียงลำดับอยู่ในแต่ละมาตรา มาอธิบายความว่า สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนชาวไทย หรือไม่อย่างไร พร้อมกับเปรียบเทียบกับหลักการประชาธิปไตยที่เป็นสากลตามแนวคิดของ นักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นหลักการของการปกครองระบบประชาธิปไตยที่แท้จริง บรรพต วีระสัย (๒๕๖๖).

สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น ได้สนองตอบเจตนารมณ์ ของประชาชนที่ต้องการให้นักการเมืองไทยนั้น เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมือง และตรงกันข้ามมีเนื้อหาสาระที่สำคัญหลายประการที่ทั้งเป็น การป้องปราม และห้าม หรือกีดกันมิให้นักการเมืองไทยที่ไม่ดีได้อาศัยโอกาสและช่องว่างต่าง ๆ ทางกฎหมายที่มีอยู่ เข้ามามีอำนาจในการบริหารบ้านเมืองอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ในการเลือกตั้งปี ๒๕๖๒ แต่ละพรรคการเมืองได้ออกนโยบายสาธารณะเพื่อหาเสียง ซึ่งขณะนี้ปรากฏเป็นการทั่วไปในการโฆษณาหาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่ของนโยบายจะมีลักษณะการใช้เงิน การแจกเงิน อย่างมากมายเข้าข่ายเป็นนโยบายประชานิยม ซึ่งการกำหนดนโยบายและการโฆษณาหาเสียงดังกล่าว จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ ๒๐ ซึ่งจัดร่างโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ภายหลังจากรัฐประหารในประเทศไทยโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธยเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร และมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระราชโองการ

สืบเนื่องจากรัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ และการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ผ่านมา ทำให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชุดแรก จำนวน ๓๖ คน ซึ่งสมาชิกมาจากการแต่งตั้งทั้งหมด มีบรรศักดิ์ อูวรรณโณ เป็นประธาน แต่ในวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สภา

ปฏิรูปแห่งชาติ มีมติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ จำนวน ๒๑ คน เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีมิชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานโดยนับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒ ที่ผ่านการออกเสียงประชามติ ต่อจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยได้รับเสียงเห็นชอบท่วมท้นถึง ๑๖.๘ ล้านเสียง ต่อเสียงคัดค้าน ๑๐.๕ ล้านเสียง

๑.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

การกำหนดสิ่งที่พรรคการเมืองต้องทำก่อนไปสู่การเลือกตั้ง โดยกฎหมายจะกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดตั้งพรรคการเมือง การหาสมาชิกพรรค การหาเสียงเลือกตั้ง รวมไปถึงบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กับศาลรัฐธรรมนูญ ในการลงโทษตัดสิทธิเลือกตั้ง กรรมการบริหารและยุบพรรคการเมือง

เปรียบเทียบเนื้อหา พ.ร.บ.พรรคการเมืองฯ		
เนื้อหา	(ใหม่) พ.ร.บ.พรรคการเมืองฯ 2560	(เดิม) พ.ร.บ.พรรคการเมืองฯ 2550
ผู้ร่วมก่อตั้งพรรค	• ไม่น้อยกว่า 500 คน	• 15 คนขึ้นไป
จำนวนสมาชิกพรรค	• ภายใน 1 ปี ไม่น้อยกว่า 5,000 คน • ภายใน 4 ปี ไม่น้อยกว่า 10,000 คน	• ภายใน 1 ปี ไม่น้อยกว่า 5,000 คน
การตั้งสาขาพรรค	• ภายใน 1 ปี มีสาขาพรรคภาคหนึ่งสาขา • สาขาพรรคการเมือง มีสมาชิก 500 คนขึ้นไป	• ภายใน 1 ปี มีสาขาพรรคภาคหนึ่งสาขา
ทุนประเดิมตั้งพรรค	• ไม่น้อยกว่า 1,000,000 บาท	X
ผู้ร่วมตั้งพรรค จ่ายเงินทุนประเดิม	• คนละ 1,000 บาท • ไม่เกิน 50,000 บาท	X
การจ่ายค่าบำรุงพรรค	• ไม่น้อยกว่า 100 บาท (ต่อปี) • ไม่น้อยกว่า 2,000 บาท (ตลอดชีพ)	X

๑. ตั้งพรรคใหม่ต้องใช้อย่างน้อย ๕๐๐ รายชื่อ บังคับจ่ายคนละ ๑,๐๐๐ บาท รวมกันให้ได้หนึ่งล้าน

สำหรับการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ พ.ร.บ.พรรคการเมืองฯ มาตรา ๙ กำหนดให้ บุคคล ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน ซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองในแนวทางเดียวกันอาจร่วมกัน ดำเนินการเพื่อจัดตั้งพรรคการเมือง แต่การตั้งพรรคการเมืองใหม่ได้ต้องมีทุนประเดิม ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงิน เพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกินคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท

สำหรับพรรคการเมืองเก่า มาตรา ๑๔๑ กำหนดว่าถ้ายังมีสมาชิกไม่ถึง ๕๐๐ คน ต้อง ดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบ ๕๐๐ คน ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ พ.ร.บ.ฉบับใหม่ใช้ บังคับ และจัดให้มีทุนประเดิมจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช่นเดียวกับพรรคการเมือง ที่ตั้งใหม่

ทั้งนี้ หากย้อนกลับไปดู พ.ร.บ.พรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๕๐ จะพบว่าการจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นไปอย่างง่ายดายมากกว่า เพราะประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๕ คน ก็สามารถตั้งพรรคการเมืองได้ และไม่มีบทบัญญัติให้พรรคการเมืองต้องมีทุนตั้งต้น ประเดิมมาก่อน

๒. ตั้งพรรคหนึ่งปีต้องมีสมาชิก ๕๐๐ คน สี่ปีต้องเพิ่มเป็น ๑๐,๐๐๐ คน

เมื่อรวบรวมสมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งได้ครบจำนวน ๕๐๐ คนขึ้นไป และได้ทำการจดทะเบียนพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้ว มาตรา ๓๓ (๑) กำหนดให้นับแต่วันที่จดทะเบียนพรรคการเมือง ภายในหนึ่งปีพรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนภายในสี่ปี

สำหรับพรรคการเมืองเก่า มาตรา ๑๔๑ กำหนดให้สมาชิกพรรคจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน ต้องชำระค่าบำรุงพรรคภายในเวลา ๑๘๐ และจัดให้สมาชิกพรรคชำระเงินค่าบำรุงพรรคให้ได้จำนวน ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คนภายในหนึ่งปี และให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนภายในสี่ปี เมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีแล้ว ให้สมาชิกภาพของสมาชิกที่มีได้ชำระค่าบำรุงพรรค เป็นอันสิ้นสุดลง

๓. พรรคเก่าจัดประชุมใหญ่ภายใน ๑๘๐ วัน และต้องมีสาขาพรรคอย่างน้อย ๔ สาขา

นับตั้งแต่ พ.ร.บ.พรรคการเมืองฯ บังคับใช้ภายในเวลา ๑๘๐ วัน มาตรา ๑๔๑ (๖) กำหนดให้พรรคการเมืองเก่าจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขข้อบังคับและจัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมือง และเลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง การประชุมใหญ่ต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สาขา และมีสมาชิกของพรรคการเมืองซึ่งรวมกันแล้วมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕๐ คน เข้าร่วมประชุม

๔. ตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละ ๑ สาขา และต้องมีสมาชิกอย่างน้อย ๕๐๐ คน ใน ๑ ปี

เมื่อพรรคการเมืองทำการจดทะเบียนพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้ว มาตรา ๓๓ (๒) กำหนดว่าภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียน พรรคการเมืองต้องดำเนินการจัดให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัด ที่กต.กำหนด อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคการเมืองแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป

ทั้งนี้ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดไม่ได้มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง มาตรา ๓๕ กำหนดว่า ถ้าพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัด

นั้นเกิน ๑๐๐ คน ให้พรรคการเมืองนั้นแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกดังกล่าวเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบนั้น

สำหรับพรรคการเมืองเก่า มาตรา ๑๔๑ กำหนดว่าจะต้องจัดตั้งสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้ครบถ้วนภายใน ๑๘๐ อย่างไรก็ตาม พรรคการเมืองอาจทำหนังสือขอขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องไม่เกินสามปี นับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลา ๑๘๐ วัน เมื่อครบระยะเวลาแล้วพรรคการเมืองใดยังไม่ได้ดำเนินการให้เสร็จ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป

การจัดตั้ง "สาขาพรรค" หรือ "ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด" มีความสำคัญ เพราะจะมีส่วนในการจัดการเลือกผู้สมัครส.ส.ขั้นต้น (primary vote) เพื่อหาตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งส.ส.ของแต่ละพรรคการเมือง ทั้งนี้หากพรรคใดไม่มีสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ก็จะไม่มียกยัดผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตนั้น อย่างไรก็ตาม คำนิยามและวิธีการกำหนดเขตพื้นที่ของสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ยังคงมีความคลุมเคลือว่าจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างไร ซึ่งพรรคเพื่อไทยได้ให้ความเห็นต่อประเด็นดังกล่าวไว้ในจดหมายที่ส่งถึงประธานกรธ.เรื่องให้ทบทวนระบบ primary vote

๕. กำหนดข้อบังคับให้สมาชิกพรรคต้องจ่ายค่าบำรุงอย่างน้อยปีละ ๑๐๐ บาท

สำหรับบุคคลที่ต้องการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองต้องจ่ายค่าบำรุงพรรค โดยมาตรา ๑๕ (๑๕) กำหนดไว้ว่าการจ่ายเงินบำรุงพรรคการเมือง แต่ละพรรคต้องกำหนดลงในข้อบังคับการประชุม โดย “อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองต้องเรียกเก็บจากสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละ ๑๐๐บาท” หรืออาจกำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรรคจากสมาชิก แบบตลอดชีพก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ตาม ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๔๖ ระบุว่า ในการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีแรกที่พ.ร.บ.พรรคการเมืองบังคับใช้ พรรคจะเรียกเก็บต่ำกว่า ๑๐๐ บาท ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ บาท

๖. กท.สั่งปลดคณะกรรมการบริหารทั้งหมด ห้ามยุ่งเกี่ยวพรรค ๒๐ ปี

บทลงโทษที่ค่อนข้างจะรุนแรงอย่างหนึ่งปรากฏ มาตรา ๒๒ คือ ในระหว่างที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา หากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ควบคุมและกำกับดูแลสมาชิกจนกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายต่างๆ กท.สามารถมีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และห้ามไม่ให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรค

การเมืองจนกว่าจะพ้นเวลา ๒๐ ปี อย่างไรก็ตาม กรรมการบริหารพรรคการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่งมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของกกต. ต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายใน ๓๐ วัน

๗. ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรค หากเชื่อได้ว่าให้บุคคลภายนอกขึ้นนำพรรค

การยุบพรรคการเมืองถูกกำหนดให้เป็นหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๙๒ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อ กกต.มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพรรคการเมืองใดกระทำความผิด โดยให้ กกต.ยื่นศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น เมื่อศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการไต่สวนแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า พรรคการเมืองกระทำความผิด ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง และเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น การกระทำความผิดที่จะนำไปยื่นศาลรัฐธรรมนูญ เช่น กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือ ให้บุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่สมาชิกพรรคกระทำการควบคุม ครอบงำ หรือ ชี้นำ กิจกรรมของพรรคในลักษณะที่ทำให้พรรคหรือสมาชิกของพรรคขาดความอิสระ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เป็นต้น

๑.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายสาธารณะ

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐
มาตรา ๕๗

การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้ในการประกาศโฆษณาให้คำมั่นถึงความเห็นของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด นโยบายใดที่ต้องใช้จ่ายเงินการประกาศโฆษณานโยบายนั้น อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) วงเงินที่ต้องใช้ และที่มาของเงินที่จะใช้ในการดำเนินการ

(๒) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย

(๓) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย

ในกรณีพรรคการเมืองไม่ได้จัดทำรายการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินการให้ครบถ้วนและถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐
มาตรา ๑๒๑

พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๗ วรรคสองหรือมาตรา ๗๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๒

รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม

กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างน้อยต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ

๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๕ (ก)

ก. ด้านการเมือง

(๑) ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด

(๒) ให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เพื่อให้พรรคการเมืองพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน มีกระบวนการให้สมาชิกพรรคการเมืองมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริงในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

(๓) มีกลไกที่กำหนดความรับผิดชอบของพรรคการเมืองในการประกาศนโยบายที่มีได้วิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสียอย่างรอบด้าน

(๔) มีกลไกที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) มีกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๑ วินัยการเงินการคลังของรัฐ

เนื้อหาของกฎหมายมีทั้งสิ้น ๘๗ มาตรา ซึ่งเหตุผลในการออกกฎหมายดังกล่าวระบุไว้ว่า โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัย

การเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลัง ด้านรายได้ และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ที่ระบุไว้ว่า

“ คณะรัฐมนตรีต้องรักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้อย่างเคร่งครัดในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดการรายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาประโยชน์ที่รัฐหรือประชาชนจะได้รับ ความคุ้มค่า และภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐ รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ คณะรัฐมนตรีต้องไม่บริหารราชการแผ่นดินโดยมุ่งสร้างความนิยมทางการเมืองที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนในระยะยาว”

มาตรา ๒๐

ที่กำหนดให้การการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องมีหลักเกณฑ์ ๑. งบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐% ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปีนั้น ๒. งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐ ต้องตั้งไว้พอเพียง ๓. งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐซึ่งเป็นหนี้สาธารณะที่กระทรวงการคลังกู้หรือค้ำประกัน ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างพอเพียง ฯลฯ

มาตรา ๒๑

การจัดทำ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้กระทำ ได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ โดยไม่สามารถรอกงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไปได้ และให้ระบุที่มาของเงินที่จะใช้จ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วย ส่วนงบกลางนั้นระบุว่า ให้ตั้งได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจจัดสรรหรือไม่สมควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้โดยตรง

มาตรา ๒๓

ให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ โดยต้องคำนึงถึงการดำเนินงาน รายได้ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใดที่หน่วยงานนั้นมีอยู่ด้วย

๒. นโยบายสาธารณะ (Public policy)

๒.๑ ความหมายนโยบายสาธารณะ

หมายถึง แนวทางกิจกรรม การกระทำ หรือการเลือกตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลได้ทำการตัดสินใจและกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อชี้้นำให้มีกิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหารหรือกระบวนการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และความต้องการของประชาชน ผู้ใช้บริการในแต่ละเรื่อง

๒.๒ ลักษณะของนโยบายสาธารณะที่ดี

๑. ความชัดเจนของนโยบาย นโยบายสาธารณะที่ดีจะต้องมีความชัดเจน เจาะจง ให้เข้าใจได้ว่าเป็นนโยบายเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์ของนโยบายอย่างไร มีวิธีการดำเนินการหรือการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างไร ผลประโยชน์ทางสาธารณะที่ประชาชนโดยส่วนรวมได้รับเป็นอย่างไร มากน้อยเพียงใด ไม่ใช่การวางรูปแบบในลักษณะของภาพรวมที่กว้างเกินไป
๒. ความถูกต้องเหมาะสมต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวมและทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ย่อมทำให้ผลของการปฏิบัติตามนโยบายสาธารณะมีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาวิวัตน์อยู่เสมอประชาชนโดยส่วนรวมก็สามารถใช้ประโยชน์ได้จากผลของนโยบายเหล่านั้นอย่างถาวรยาวนาน รัฐบาลเองก็สามารถประหยัด งบประมาณบริหารประเทศได้เป็นอย่างดี

๒.๓ ตัวแปรประชาธิปไตยที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ

กล่าวได้ว่ามีจำนวนตัวแปรหลายๆตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ ตัวแปรประชาธิปไตยถือได้ว่าเป็นหนึ่งในบทความที่มีชื่อว่า ระบอบประชาธิปไตยกับผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะของธนพันธ์ ไกล่ประกอบทรัพย์ (๒๕๕๗, หน้า ๒๘๔-๒๘๖) สะท้อนให้เห็นว่า ระบอบการเมืองมีผลกระทบต่อนโยบายสาธารณะในแง่ของการตัดสินใจโยกย้ายทรัพยากรสาธารณะ (งบประมาณ) ไปสู่กลุ่มและองค์กรทางสังคมต่างๆ ระบอบการเมืองที่แตกต่างกันมีผลต่อทิศทางและระดับของการจ่าย

งบประมาณ รวมทั้งความเติบโตของโครงการที่รัฐดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล โดยรัฐบาล
 ในระบอบเผด็จการย่อมตัดสินใจที่จะกระจายงบประมาณแตกต่างจากระบอบประชาธิปไตย
 สรุปได้ตามตารางที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑ มิติการกระจายงบประมาณกับระบอบการเมือง

มิติการกระจาย งบประมาณ	ระบอบเผด็จการ	ระบอบประชาธิปไตย
1. มิติของทิศทางการ กระจายงบประมาณ	เน้นทิศทางการกระจาย งบประมาณในแนวตั้ง โดยผู้นำ เผด็จการการกระจาย งบประมาณให้กลุ่ม อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ผูกขาด ที่มีอิทธิพลต่อเสถียรภาพทาง การเมือง	เน้นทิศทางการกระจาย งบประมาณในแนวราบ โดยผู้นำ รัฐบาลที่มาจากทางเลือกตั้งจะ กระจายงบประมาณให้กับกลุ่มผู้ มีรายได้น้อย เช่น กลุ่มเกษตรกร หรือกลุ่มสหภาพแรงงานที่มี อิทธิพลต่อผู้มีสิทธิ์ออกเสียง เลือกตั้ง
2. มิติระดับการกระจาย งบประมาณ	ค่อนข้างต่ำ	ค่อนข้างสูง
3. มิติด้านความเติบโต ของโครงการด้านสังคม ของรัฐบาล	รัฐบาลเผด็จการมักจะเน้นการ ดำเนินโครงการในระยะสั้นที่ เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้มีอิทธิพลได้ มีโอกาสแสวงหากำไร	รัฐบาลระบอบประชาธิปไตยมัก ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับ สังคมในระยะยาว

๓. นโยบายที่ออกมาก่อนเลือกตั้ง ปี ๒๕๖๒ ที่อาจนำไปสู่การขัดต่อรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐

ด้วยขณะนี้ปรากฏเป็นการทั่วไปในการโฆษณาหาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ นั้น ส่วน
 ใหญ่ของนโยบายจะมีลักษณะการใช้เงิน การแจกเงิน อย่างมากมายเข้าข่ายเป็นนโยบายประชานิยม
 เช่น การขึ้นค่าแรง ๔๐๐-๔๒๕ บาท ปริญาตรี ๑๘,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท เบี้ยเด็ก ๑,๒๐๐ บาท เบี้ย
 วัยรุ่น ๒,๐๐๐ บาท เบี้ยคนชรา ๑,๘๐๐ บาท ข้าวหอมตันละ ๑๘,๐๐๐ บาท ฯลฯ

แต่ปรากฏว่านับตั้งแต่มี พรฎ.ให้มีการเลือกตั้ง ส.ส.ออกมา พรรคการเมืองส่วนใหญ่ที่ลงชิง
 ชัยในการเลือกตั้งครั้งนี้ ยังไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม ม. ๕๗ ของ พรบ. ว่าด้วยพรรคการเมือง
 ๒๕๖๐ เลยและอาจขัดต่อรัฐธรรมนูญ ม.๖๒ ประกอบ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ ๒๕๖๑ ซึ่ง
 สุ่มเสี่ยงที่จะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศล้มเหลวได้

๓.๑ นโยบายเบี้ยผู้สูงก่อนเลือกตั้งปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบนโยบายสาธารณะเบี้ยผู้สูงอายุและปัจจัยที่นำไปสู่การขาดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖

พรรคการเมือง	นโยบายสาธารณะของพรรค	ปัจจัยที่อาจนำไปสู่การขาดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐
พลังประชารัฐ	จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ ๑๐๐๐ บาท/คน/เดือน เท่ากันทุกช่วงอายุ	<p>๑. ภาครัฐต้องใช้งบประมาณมากขึ้น เนื่องจากเป็นการเพิ่มเบี้ยจากเดิม ๒-๓ เท่าตัว อาจส่งผลกระทบต่อภาวะการคลัง เนื่องจากในปี ๒๕๖๔ จำนวนประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น ๒๐% ทำให้เข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์</p> <p>๒. นโยบายเป็นแบบประชานิยมโดยนโยบายเน้นการใช้ภาษีรัฐ เพื่อมาชื้อเสียงเท่านั้น ที่สำคัญนโยบายประชานิยมเช่นนี้แม้จะยุบสภาไปแล้วแต่ภาระการดูแลยังจะใช้งบรัฐฯตามพันธะสัญญาที่รัฐให้ไว้ไปถึงอีก ๖ ปี</p>
เพื่อไทย	จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ ๓๐๐๐ บาท/คน/เดือน เท่ากันทุกช่วงอายุ	
ประชาธิปัตย์	จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ ๑๐๐๐ บาท/คน/เดือน เท่ากันทุกช่วงอายุ	
อนาคตใหม่	จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ ๑๘๐๐ บาท/คน/เดือน เท่ากันทุกช่วงอายุ	

แนวทางการป้องกันนโยบายเบี้ยผู้สูงอายุที่อาจนำไปสู่การขาดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐

การให้เบี้ยผู้สูงอายุควรเป็นไปตามความจำเป็นและตรงเป้าหมาย จำนวนที่ได้รับอาจจะไม่เท่ากัน โดยพิจารณาจากสภาพความยากลำบาก เช่น กรณีผู้สูงอายุที่เป็นผู้พิการ หรือยากจน แต่เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาต้องมีความชัดเจน กล่าวคือ นโยบายใดที่ต้องใช้จ่ายเงิน การประกาศโฆษณาโยบายนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้ (๑) วงเงินที่ต้องใช้และที่มาของเงินที่จะใช้ในการดำเนินการ (๒) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย และ (๓) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย เพื่อที่จะทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ตัดสินใจที่จะลงคะแนนให้กับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดได้

๓.๒ นโยบายช่วยเหลือผู้ยากไร้ก่อนเลือกตั้งปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบนโยบายสาธารณะช่วยเหลือผู้ยากไร้และปัจจัยที่นำไปสู่การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย

พรรคการเมือง	นโยบายสาธารณะของพรรค	ปัจจัยที่อาจนำไปสู่การขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐
พรรคพลังประชาชน	บัตรประชาชน ต่อยอดจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ กลุ่มเป้าหมายสำคัญ ๔ กลุ่ม ได้แก่ ประชากรสูงวัย, ผู้พิการ, สตรีมีครรภ์และเด็ก, ผู้ใช้แรงงานและกลุ่มอาชีพรับจ้าง	๑. ในหลายมาตรการไม่ได้เป็นการช่วยเหลือที่จำกัดเฉพาะผู้มีรายได้น้อยเท่านั้น แต่ผู้มีรายได้สูงจะได้ประโยชน์มากกว่า เช่น สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี
พรรคประชาธิปัตย์	โอนตรงเข้าบัญชี ๘๐๐ บาทต่อเดือนและมีอิสระในการใช้เงินใช้จ่ายได้ทุกร้าน-ไม่จำกัดเฉพาะบางร้าน	๒. การดำเนินนโยบายของรัฐบาล ยังขาดกลไกการติดตามระยะยาว การประเมินความคุ้มค่าอย่างเป็นกลาง และมีวิธีการประเมินอย่างชัดเจน ๓. งบประมาณของรัฐบาลที่มีจำกัดหากนำไปใช้ในด้านของสวัสดิการเพิ่มขึ้น อาจกระทบต่องบประมาณด้านการลงทุน และการเข้ามาของเทคโนโลยีอาจทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำมากขึ้น ๔. การเอื้อกลุ่มนายทุน สินค้าส่วนใหญ่ที่ขายมาจากผู้ประกอบการรายใหญ่ ๕. ใช้งบประมาณแผ่นดินสูงเกิดภาระหนี้ผูกพันในระยะยาว

แนวทางการป้องกันนโยบายช่วยเหลือผู้ยากไร้ที่อาจนำไปสู่การขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐

รัฐบาลควรมีการใช้จ่ายงบประมาณด้านสังคมที่ยั่งยืน ซึ่งการแจกเงินให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยนั้นไม่ใช่การแก้ปัญหาโครงสร้าง พรรคการเมืองต่าง ๆ ต้องมีการคำนวณตัวเลขเหล่านี้ ตลอดจนแผนการและภาระงบประมาณหรือภาระหนี้ผูกพันที่จะเกิดขึ้นกับประเทศในอนาคตให้ชัดเจน ก่อนที่จะประกาศนโยบายเหล่านี้ออกมาหาเสียง ส่วนประชาชนก็ต้องไม่สนับสนุนนโยบายที่เน้นแต่แจกเงินหรือสิ่งของเพื่อซื้อเสียงให้แก่พรรคตนเองให้ชนะการเลือกตั้ง

๓.๓ นโยบายแรงงานก่อนเลือกตั้งปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบนโยบายสาธารณะด้านแรงงานและปัจจัยที่นำไปสู่การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย

พรรคการเมือง	นโยบายสาธารณะของพรรค	ปัจจัยที่อาจนำไปสู่การขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐
พลังประชาชน	ค่าแรงขั้นต่ำ ๔๐๐-๔๒๕ บาท/วัน จบอาชีพะ ๑๘,๐๐๐ ต่อเดือน จบบริญญาตรี ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน	<p>๑. การจ้างงานจะลดลง ชะลอการรับพนักงานใหม่ เพราะผู้ประกอบการไม่มีกำลังที่จะจ่ายค่าจ้าง</p> <p>๒. การเพิ่มขึ้นของค่าแรงมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดเงินเฟ้อซึ่งเป็นเงินเฟ้อชนิดที่เรียกว่าเงินเฟ้ออันเกิดจากอุปสงค์ที่สูงขึ้น เนื่องจากแรงงานมีรายได้เพิ่มมากขึ้นโดยผิดปกติ ไม่ได้เกิดจากเงินเฟ้อที่เกิดจากการผลักดันของต้นทุนสูงขึ้น</p> <p>๓. ค่าครองชีพสูงขึ้น เพราะค่าแรงสูงขึ้น</p> <p>๔. การขึ้นค่าแรงทันทีทำให้กระทบต่อการลงทุน, การย้ายฐานการผลิต หากเกิดการย้ายฐานผลิตไปอยู่ที่อื่นที่ค่าแรงถูกกว่าประเทศไทย จะทำให้รายได้รัฐไม่เพียงพอ จึงจะไม่สามารถทำตามนโยบายที่หลายพรรคการเมืองหาเสียงไว้ได้</p>
เพื่อไทย	ค่าแรงขั้นต่ำ ๔๐๐ บาท/วัน จบบริญญาตรี ๑๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน	
ประชาธิปไตย	ค่าแรงขั้นต่ำ ๔๐๐ บาท/วัน (ประกันรายได้ขั้นต่ำ ๑๒๐,๐๐๐ บาท/ปี)	
อนาคตใหม่	ค่าแรงขั้นต่ำ ๔๕๐ บาท/วัน	

แนวทางการป้องกันนโยบายแรงงานที่อาจนำไปสู่การขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐

๑. ค่าแรงขั้นต่ำยังต้องสะท้อนค่าครองชีพ ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นซึ่งแตกต่างกันไปในบางจังหวัดของประเทศไทยนั้นมีค่าครองชีพที่สูง สูงมากกว่ากรุงเทพฯ เช่น จังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวและสินค้ามีราคาค่อนข้างแพงมากเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ไม่ควรจะขึ้นค่าแรงเท่ากันเสมอกันไปทั้งประเทศ

๒. สิ่งที่จะต้องพิจารณาคือจะทำอย่างไรให้แรงงานไทยยกระดับฝีมือแรงงานให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีทักษะขั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อหุ่นยนต์จะเข้ามาแทนที่แรงงานฝีมือขั้นสูงได้แทบจะหมดสิ้นทุกอย่าง ต่อไปคนไทยที่มีฝีมือแรงงานขั้นต่ำหรือไร้ฝีมือจะไม่สามารถหางานหรือทำงานเพื่อดำรงชีวิตอยู่ได้ รัฐบาลควรเอาเงินเหล่านี้มาพัฒนาฝีมือแรงงานให้ดีขึ้นและให้เขาอยู่รอดได้ในระยะยาว

สรุป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ โดยได้ บัญญัติเพิ่มหลักการขึ้นใหม่และมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางส่วนที่แตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา ในด้านการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อใช้หาเสียง ได้มีเนื้อหาทางกฎหมายหลายมาตราที่บัญญัติไว้ขัดห้ามพรรคการเมืองทำนโยบายหาเสียง “ประชานิยม” โดยกำหนดเงื่อนไขให้พรรคการเมืองทุกพรรค ต้องส่งนโยบายให้ กกต.ตรวจสอบก่อนนำไปหาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ทุกนโยบายต้องระบุวงเงินค่าใช้จ่ายในแต่ละปี พร้อมทั้งระบุที่มางบประมาณที่จะใช้อย่างชัดเจน และต้องแจกแจงความคุ้มค่าและประโยชน์จากนโยบาย รวมทั้งผลกระทบและความเสี่ยงอย่างละเอียดทุกแง่มุม แม้แต่นโยบายประเภทที่ไม่ได้ใช้เงินแผ่นดินโดยตรง เช่น นโยบายปลูกกัญชาเร็วเร็ว ๖ ต้น - นโยบายเลิกการให้ BOI ฯลฯ ก็จะต้องแจกแจงรายละเอียดด้วยว่า มันคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างไร? ที่สำคัญ มันจะมีผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบายอย่างไร? จะมีผลกระทบต่อสังคมอย่างไร? จะกระทบต่อเศรษฐกิจในทางลบอย่างไร? กลุ่มใด?

เนื่องจากนโยบายประชานิยมทำให้อำนาจทางการเมืองผูกขาดอยู่กับกลุ่มนายทุนใหม่และกลุ่มชนชั้นรากหญ้าจากการที่กลุ่มนายทุนใหม่ได้ใช้นโยบายประชานิยมเป็นเครื่องมือในการหาเสียงจากการเลือกตั้ง ด้วยความที่กลุ่มคนชั้นรากหญ้าเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ของสังคมหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มุ่งเน้นเสียงส่วนใหญ่จึงกลายเป็นระบบการเมืองที่สนับสนุนให้เกิดปรากฏการณ์ผูกขาดอำนาจโดยกลุ่มคนส่วนใหญ่และทำให้กลุ่มคนส่วนน้อยอย่างชนชั้นกลางซึ่งได้รับผลกระทบจากนโยบายประชานิยมไร้ซึ่งหนทางต่อสู้ในบริบททางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ดังนั้น ทุกพรรคการเมืองก่อนกำหนดนโยบายสาธารณะ ต้องมีหลักนิติธรรม ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ และรัฐสภาต้องควบคุมการกำหนดนโยบายของรัฐบาล หากรัฐบาลได้ยื่นเสนอนโยบายที่มีลักษณะแบบประชานิยมต่อรัฐสภา จะต้องยับยั้งไม่ให้เสนอนโยบายนั้นผ่านเป็นกฎหมายได้ และให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแนวทางนโยบายด้วย

บรรณานุกรม

ไทยโพสต์.๒๕๖๑.กฎหมายห้ามประชานิยม! ประกาศแล้ว.(ระบบออนไลน์).แหล่งที่มา <https://www.thaipost.net/main/detail/๗๔๔๒>.

วิกิพีเดีย.๒๕๖๒.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://th.wikipedia.org/wiki/รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย_พุทธศักราช_๒๕๖๐.

วิกิซอร์ซ.๒๕๖๑.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ/พรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐. (ระบบออนไลน์).แหล่งที่มา https://th.wikisource.org/wiki/พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ/พรรคการเมือง_พ.ศ.๒๕๖๐.

สุรศักดิ์ ชะมารัมย์.การกำหนดนโยบายสาธารณะ: กระบวนการ การวิเคราะห์ทางเลือก และ ข้อจำกัด.คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

กรุงเทพธุรกิจ.๒๕๖๒. 'ศรีสุวรรณ' ชัดนโยบายพรรคการเมืองแข่งแจกเงิน.(ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/๘๒๙๗๙๔>.

Guruclub .๒๕๕๔.นักวิชาการชี้เพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเพิ่มงบกว่า ๑ หมื่นล้าน.(ระบบออนไลน์).แหล่งที่มา http://guru-club.blogspot.com/๒๐๑๑/๐๘/๑_๑๘.html.

โพสต์ทูเดย์.๒๕๖๑.งบอ้อมสูงวัยไม่พอ! เร่งเพิ่มรายได้ต้นเงินออม.(ระบบออนไลน์).แหล่งที่มา <https://www.posttoday.com/finance/news/๕๖๑๘๖๒>.

อิสร์กุล อุณหเกตุ.๒๕๖๐.บัตรคนจน: แก้ความยากจน ≠ ลดความเหลื่อมล้ำ.(ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <https://themomentum.co/welfare-card/>.

โพสต์ทูเดย์.๒๕๖๑.ซ้ำแหล่นโยบายศก.ฐานราก ช่วยคนจนหรือหาเสียง.(ระบบออนไลน์).แหล่งที่มา <https://www.posttoday.com/finance/news/๕๗๓๙๗๘>.

ทีดีอาร์ไอ.๒๕๕๖.ผลกระทบ “ค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท” ในสายตา “ทีดีอาร์ไอ”. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <https://www.isranews.org/isranews-article/๑๘๗๒๙-labour.html>.